

Tiedotusvälineille 11.8.2016

LEIPOMO- JA KONDITORIAYRITTÄJÄT KOKOONTUVAT OULUSSA 12.-14.8.2016

Leipomoalan työehtosopimuksen ja työaikalain säännökset estävät käytännössä sunnuntaileivonnan

Oulu toimii isäntäpaikkakuntana suomalaisten leipomoyrittäjien kokoontuessa 12.8. - 14.8.2016 sidosryhmineen pitämään 116. vuosikokousta ja kesäpäiviään eli Leipuripäiviä yli 400 henkilön voimin. Vuonna 1900 perustetun Suomen Leipuriliiton vuosikokous on järjestetty viimeksi Oulussa vuonna 2002 ja sitä ennen vuosina 1986, 1962, 1931.

Tilastokeskuksen mukaan leipomo- ja/tai konditoriayrityksiä on Suomessa noin 700. Leipomoala on Suomessa eniten työllistävä elintarviketeollisuuden ala, kun yli 25 % elintarvikealan työvoimasta työskentelee leipomo- ja konditoria-alalla. Yrittäjät ja heidän perheenjäsenensä mukaan lukien leipomoala työllistää noin 9000 - 10 000 henkilöä, ja välillisesti huomattavasti enemmän.

Suomen Leipuriliitto toteaa, että kauppojen vapautuneet aukioloajat tuovat leipomo- ja konditoria-alan yrityksille toisaalta mahdollisuuksia, toisaalta lisääntyviä haasteita. Lähes kaikki suomalaiset leipomo- ja konditoriayritykset ovat perheyrityksiä, joissa työtä tehdään aamuvarhaisesta ja usein iltamyöhään.

Positiivista on, että vapautuneiden aukioloaikojen myötä leipomotuotteita on päivittäin kuluttajan saatavilla aamusta pitkälle iltaan. Monelle yrittäjälle hankaluutta aiheuttaa kuitenkin se, että yrittäjän vapaa-aika entisestään vähenee ja kustannukset kasvavat, varsinkin jos tuoreita leipomotuotteita leivotaan vielä sunnuntainakin. Toisaalta Suomessa on suuri määrä leipomoita, jotka olisivat valmiita toimittamaan tuoreita leipomotuotteita päivittäistavarakauppaan myös sunnuntaisin, jos se olisi yrityksille taloudellisesti kannattavaa.

Tällä hetkellä tuoreiden leipomotuotteiden toimittaminen päivittäistavarakauppaan seitsemänä päivänä viikossa ei ole kannattavaa useimmille suomalaisille leipomoille. Tästä pitävät huolen leipomoiden työntekijöitä koskeva työehtosopimus ja työaikalaki ja niissä olevat säännöt ja määräykset.

Leipomoiden työntekijöitä koskeva työehtosopimus on yksi teollisuuden jäykimmistä sopimuksista. Se on tosiasia, jonka kanssa erikokoisten suomalaisten leipomoiden ja konditorioiden on tällä hetkellä elettävä. Leipomoala maksaa ainoana alana Suomessa ja koko Euroopassa työntekijöille klo 21-06 välillä tehdystä työstä 100 %:lla korotettua palkkaa. Lisäksi työaikalain mukaan sunnuntaina tehdystä työstä tulee maksaa 100 %:lla korotettua palkkaa, kuten kaikilla muillakin aloilla. Tämän päälle tulee usein vielä maksettavaksi esimerkiksi viikoittaista ylityötä koskeva ylityökorvaus. Leipomoalan työehtosopimus ei työaikojen suhteen myöskään juuri joustoja tunne. Keskimääräisestä työajasta sopiminen olisi teoriassa työehtosopimuksen mahdollistamien työaikakokeilujen mukaan mahdollista, mutta käytännössä tämä ei toteudu, koska työntekijäjärjestöllä on niiden suhteen ns. veto-oikeus. Näin edes työaikakokeilut eivät ole leipomoalalla toteutuneet.

Tämän vuoksi on sääli, että Suomen hallituksen tavoitteet joustavammasta työlainsäädännöstä eivät viime keväänä toteutuneet.

Monipuolisen ja monimuotoisen leipomoalan kannalta on harmi, jos päivittäistavara-kauppa vastaa vapautuneisiin kauppojen aukioloaikoihin täyttämällä hyllyt Suomessa valmistettujen tuoreiden leipomotuotteiden sijasta ulkomailla edullisemmilla työvoimakustannuksilla valmistetuilla halvoilla paistopistetuotteilla. Nämä tuotteet ovat lisäksi usein paljon suolaisempia kuin Suomessa valmistetut leipomotuotteet. Leipomotuotteiden tuonnin osuus on yli 20 % leipämarkkinoista. Ulkomailta tuotujen paistopisteiden vaihtoehtoehdoksi löytyy runsaasti myös suomalaisten leipomoiden suomalaisella työllä valmistamia paistopistetuotteita, kaikille viikonpäiville.

Kotimaisten leipomotuotteiden myyntivolyymi on ollut pienessä kasvussa alkuvuoden aikana, vaikka arvomääräinen kehitys on edelleen laskeva.

Lisätietoja: Suomen Leipuriliitto ry:n toimitusjohtaja Mika Väyrynen p. 0400 887761 ja puheenjohtaja Jari Elonen p. 0400 642454.

Suomen Leipuriliitto ry on vuonna 1900 perustettu leipomoalan ammatinharjoittajien, yritysten ja henkilöiden toimialajärjestö, joka edistää jäsentensä ammatillisia ja taloudellisia etuja, leipomoalan yleisiä toimintaedellytyksiä, leipäkulttuuria, leipomoalan arvostusta ja yhteistoimintaa alalla sekä valvoo jäsentensä etuja työsuhteissa. Julkaisemme maamme ainoaa leipomoalan ammattilehteä, Leipuria.